

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Sžo/25/2015
Identifikačné číslo spisu:	2014200356
Dátum vydania rozhodnutia:	25.05.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Hargaš
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:2014200356.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Hargaša a členov senátu JUDr. Aleny Adamcovej a JUDr. Jozefa Milučkého v právnej veci navrhovateľa: Urbariát Jastrabie Kračany, Jastrabie Kračany 11, Kráľovičove Kračany, zastúpený predsedom JUDr. Ladislavom Pongráczom, so sídlom Advokátska kancelária, Alžbetínske námestie 2, Dunajská Streda, proti odporcovi: Okresný úrad Dunajská Streda, pozemkový a lesný odbor, Korzo Bélu Bartóka 789/3, Dunajská Streda, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. OU-DS-PLO-2014/00429-1 zo dňa 13.03.2014, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 44Sp/27/2014-18 z 10. novembra 2014 jednohlasne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 44Sp/27/2014-18 zo dňa 10.11.2014 p o t v r d z u j e.

Navrhovateľovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Trnave (ďalej len ako „krajský súd“ alebo „súd prvého stupňa“) potvrdil rozhodnutie odporcu Okresného úradu Dunajská Streda, pozemkový a lesný odbor číslo: OU-DS-PLO-2014/00429-1 zo dňa 13. marca 2014. Uvedeným rozhodnutím Okresný úrad v Dunajskej Strede rozhodol podľa § 4 ods. 1 a § 5 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z.z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a doplnení zákona NR SR č.180/1995 o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 503/2003 Z.z.) tak, že navrhovateľ nespĺňa podmienky uvedené v § 2 ods. 1 v súlade s § 5 ods. 1 zákona č. 503/2003 Z.z. citovaného zákona na navrátenie vlastníctva pozemkov alebo priznanie práva na náhradu za pozemky bývalého Urbariátu Jastrabie Kračany, ktoré sú vedené na pkn. vložke č. 36 a 210 katastrálneho územia O..

Proti uvedenému rozsudku krajského súdu podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ, v ktorom namietal, že napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa a správneho orgánu vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci a zistený skutkový stav je v rozpore s obsahom spisu.

Uviedol, že rozhodnutie správneho orgánu a súdu prvého stupňa vychádzali z nesprávneho právneho posúdenia veci, podľa ich názoru reštitučný nárok by si mali uplatniť fyzické osoby - členovia bývalého Urbariátu Jastrabie Kračany, pričom s týmto právnym názorom nesúhlasí, nakoľko vlastníctvo k pozemkom je zapísané v prospech spoločenstva a podľa § 37 ods. 1 zákona č. 330/1991 Zb. spoluvlastníckymi podielmi, ktoré sa majú vydať podľa zákona č. 229/1991 Zb. sa rozumejú aj užívacie podiely alebo iné práva na spoločných nehnuteľnostiach, na ktoré sa vzťahovali predpisy o úprave právnych pomerov urbárikov, komposesorátov a podobných právnych útvarov. V prípade, ak nemožno výšku pôvodných podielov určiť, považujú sa ich podiely za rovnaké.

Počas reštitučného konania bol založený do spisu aj zoznam obyvateľov obce, zoznam urbárikov a zoznam rodinných domov v čase prechodu pozemkov na štát, boli vyčíslené aj podiely spoluvlastníkov, pričom správny orgán akceptoval predložené zoznamy a nikdy nenamietal nesprávnosť alebo neúplnosť návrhu.

Podľa navrhovateľa správny orgán pochybil aj pri zistení skutkového stavu, nakoľko predseda urbariátu bol poverený všetkými členmi na uplatnenie reštitučného nároku, oprávnené osoby jednodhlasne a zrozumiteľne splnomocnili predsedu urbariátu na zastupovanie v reštitučnom konaní k pozemkom, pričom vlastníctvo k pozemkom bolo zapísané v prospech urbariátu a nie v prospech fyzických osôb v pkn. vložke č. 36 a 210, ako vlastníka je zapísaný urbariát bez zoznamu členov a ich podielov, preto bol splnomocnený predseda urbariátu na uplatnenie reštitučného nároku.

Ďalej podľa názoru navrhovateľa odôvodnenie rozhodnutia nie je dostatočné a presvedčivé, pričom tieto požiadavky na odôvodnenie rozhodnutia sú v právnom štáte základnými podmienkami správnosti a úplnosti rozhodnutia, ak súd pri odôvodnení nepostupuje v súlade s ustanoveniami § 157 ods. 2 O.s.p., dochádza k tomu, že rozhodnutie nie je preskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Odôvodnenie rozhodnutia umožní účastníkom konania posúdiť ako súd ich vec vyložil a aplikoval príslušné právne predpisy a akými úvahami sa spracovával pri svojom rozhodnutí.

Vzhľadom k uvedenému žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zmenil napadnuté rozhodnutie Krajského súdu v Trnave tak, že zruší rozhodnutie odporcu a vec vráti odporcovi na ďalšie konanie.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa písomne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 10 ods. 2) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu dôvodov uvedených v odvolaní (§ 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s §§ 212 a nasl.), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 250ja ods. 2 O.s.p., keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 a § 211 ods. 2), a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Predmetom odvolacieho konania v preskúmanej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým súd prvého stupňa potvrdil rozhodnutie odporcu Okresného úradu Dunajská Streda, pozemkový a lesný odbor číslo: OU-DS-PLO-2014/00429-1 zo dňa 13. marca 2014. Uvedeným rozhodnutím číslo: OU-DS-PLO-2014/00429-1 zo dňa 13. marca 2014 Okresný úrad v Dunajskej Strede rozhodol podľa § 4 ods. 1 a § 5 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z.z. tak, že navrhovateľ nespĺňa podmienky uvedené v § 2 ods. 1 v súlade s § 5 ods. 1 zákona č. 503/2003 Z.z. citovaného zákona na navrátenie vlastníctva pozemkov alebo priznanie práva na náhradu za pozemky bývalého Urbariátu Jastrabie Kračany, ktoré sú vedené na pkn. vložke č. 36 a 210 katastrálneho územia O..

Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu, najmä z toho pohľadu, či sa súd prvého stupňa vysporiadal so všetkými námietkami uvedenými v opravnom prostriedku a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Predmetom preskúmvacieho konania v danej veci je rozhodnutie a postup odporcu, ktorým rozhodnutím odporca rozhodol podľa § 4 ods. 1 a § 5 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z.z. tak, že navrhovateľ nespĺňa podmienky uvedené v § 2 ods. 1 v súlade s § 5 ods. 1 zákona č. 503/2003 Z.z. citovaného zákona na navrátenie vlastníctva pozemkov alebo priznanie práva na náhradu za pozemky bývalého Urbariátu Jastrabie Kračany, ktoré sú vedené na pkn. vložke č. 36 a 210 katastrálneho územia O..

Podľa § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd po vyhodnotení odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu v zmysle ustanovenia § 219 ods. 2 O.s.p. konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov vo veci samej spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem uvedených v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Senát odvolacieho súdu považuje právne posúdenie preskúmvanej veci krajským súdom za správne a súladné so zákonom. Vzhľadom k tomu, aby najvyšší súd v preskúmvanej veci nadbytočne neopakoval pre účastníkov známe skutočnosti spolu s právnymi závermi krajského súdu sa vo svojom odôvodnení obmedzil len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia.

Podľa čl. 1 ods. 1 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát.

Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa čl. 152 ods. 4 ústavy výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.

Z uvedeného článku ústavy vyplýva, že výklad a uplatňovanie všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s ústavou. Vplyvom ústavy dochádza k vsunutiu jej obsahovo-hodnotových vlastností do všeobecných pojmov zákona tak, aby bol zabezpečený ústavne konformný výklad. Požiadavka na ústavne konformnú aplikáciu a výklad zákona je súčasťou zákonnosti rozhodnutia ako individuálneho správneho aktu. Práve tu je ťažisko činnosti správneho súdnictva, pretože dikcia zákona nemôže byť interpretovaná izolovane, mimo zmyslu a účelu zákona, cieľa právnej regulácie, ktorý zákon sleduje. Orgány štátu realizujú svoju rozhodovaciu právomoc sú pri výkone svojej moci povinné postupovať v zmysle čl. 2 ods. 2 ústavy, s prihliadnutím na to, že súčasne sú viazané aj právnou úpravou obsiahnutou v medzinárodných zmluvách, ktorými je Slovenská republika viazaná (čl. 7 Ústavy SR) a po vstupe Slovenskej republiky do Európskeho spoločenstva, Európskej únie postupovať tiež v súlade s právne záväznými predpismi Európskeho spoločenstva a Európskej únie.

Podľa § 2 zákona č. 503/2003 Z.z.

(1) Právo na navrátenie vlastníctva k pozemku podľa tohto zákona môže uplatniť oprávnená osoba, ktorá je občanom Slovenskej republiky s trvalým pobytom na jej území a ktorej pozemok prešiel na štát alebo na inú právnickú osobu v období od 25. februára 1948 do 1. januára 1990 (ďalej len "rozhodujúce obdobie") spôsobom uvedeným v ustanovení § 3.

(2) Ak osoba, ktorej vlastníctvo k pozemku prešlo v rozhodujúcom období do vlastníctva štátu alebo inej právnickej osoby v prípadoch uvedených v ustanovení § 3, zomrela pred uplynutím lehoty uvedenej v

ustanovení § 5 alebo ak bola pred uplynutím tejto lehoty vyhlásená za mŕtvu, sú oprávnenými osobami štátni občania Slovenskej republiky, fyzické osoby v tomto poradí:

- a) dedič zo závetu, ktorý bol predložený v konaní o dedičstve, ktorý nadobudol celé dedičstvo,
- b) dedič zo závetu, ktorý nadobudol dedičstvo, ale len v miere zodpovedajúcej jeho dedičskému podielu; to neplatí, ak dedičovi podľa závetu pripadli len jednotlivé veci alebo práva; ak bol dedič závetom ustanovený len k určitej časti pozemku, na ktorú sa vzťahuje povinnosť vydania, je oprávnený len k tejto časti pozemku,
- c) deti a manžel osoby uvedenej v odseku 1, všetci rovným dielom; ak dieťa zomrelo pred uplynutím lehoty uvedenej v ustanovení § 5, sú na jeho mieste oprávnenými osobami jeho deti, a ak niektoré z nich zomrelo, jeho deti,
- d) rodičia osoby uvedenej v odseku 1,
- e) súrodenci osoby uvedenej v odseku 1, a ak niektorý z nich zomrel, sú na jeho mieste oprávnenými osobami jeho deti.

(3) V prípadoch uvedených v ustanovení § 3 ods. 1 písm. j) sú oprávnenými osobami aj osoby tam uvedené; ustanovenia odseku 2 písm. c) až e) platia obdobne.

Podľa § 4 ods. 1 zák. č. 503/2003 Z.z.

(1) Povinnými osobami sú právnické osoby, ktoré ku dňu účinnosti tohto zákona majú k pozemku vo vlastníctve Slovenskej republiky právo hospodárenia alebo právo správy, a poľnohospodárske družstvá.

Podľa § 5 ods. 1, 2 zák. č. 503/2003 Z.z.

(1) Právo na navrátenie vlastníctva k pozemku môže uplatniť oprávnená osoba do 31. decembra 2004 na obvodnom pozemkovom úrade, v ktorého obvode vlastnila pozemok, a zároveň preukáže skutočnosti podľa § 3. Neuplatnením práva v lehote právo zanikne.

(2) Rozhodnutie o navrátení vlastníctva k pozemku alebo rozhodnutie o priznaní práva na náhradu podľa § 6 ods. 2 a 3 vydá obvodný pozemkový úrad.

Senát odvolacieho súdu vychádzajúc zo skutkových zistení v danej veci dospel k záveru, že správny orgán odporcu v danom prípade postupoval v súlade s citovanou právnou úpravou, vo veci si zadovážil dostatok skutkových podkladov relevantných pre vydanie rozhodnutia, v odôvodnení rozhodnutia uviedol dôvody, na základe ktorých v danej veci rozhodol a krajský súd sa súčasne v dôvodoch svojho rozhodnutia náležite vyporiadal s odvolacími námietkami odporcu.

Najvyšší súd k odvolaniu navrhovateľa uvádza, že v zmysle § 2 ods. 1 zák. č. 503/2003 Z.z. právo na navrátenie k pozemku podľa tohto zákona si môže uplatniť iba oprávnená osoba, ktorá je občanom Slovenskej republiky, t.j. iba fyzická osoba, teda v danom prípade si mohli reštitučný nárok uplatniť iba fyzické osoby - jednotliví členovia Urbariátu Jastrabie Kračany a nie samotný Urbariát. Z tohto dôvodu aj podľa názoru najvyššieho súdu neboli splnené podmienky na navrátenie pozemkov podľa zákona č. 503/2003 Z.z.

Neopodstatnená je aj námietka navrhovateľa, že predseda urbariátu bol poverený všetkými členmi na uplatnenie reštitučného nároku, oprávnené osoby jednohlasne a zrozumiteľne splnomocnili predsedu urbariátu na zastupovanie v reštitučnom konaní k pozemkom, preto bol splnomocnený predseda urbariátu na uplatnenie reštitučného nároku.

Aj podľa názoru najvyššieho súdu členovia bývalého urbariátu síce mohli poveriť svojho zástupcu na uplatnenie nároku na vydanie nehnuteľností v zmysle § 37 ods. 2 zák. SNR č.330/1991 Zb., avšak toto poverenie musí byť zrozumiteľné, jednoznačné a formulované tak, aby bolo bez akýchkoľvek pochybností zrejmé, kto je povereným spoločným zástupcom, ktoré osoby poverenie udelili a na aký konkrétny právny úkon bolo udelené. Z odvolania navrhovateľa a ani zo spisového materiálu však tieto vyššie uvedené náležitosti poverenia nevyplývajú, pričom navrhovateľ túto námietku vzniesol až v odvolaní proti rozsudku krajského súdu a navyiac na svoje tvrdenia nepredložil žiadne dôkazy, hoci dôkazné bremeno zo zákona je na navrhovateľovi. Z ustanovenia § 249 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 250l ods. 2 O.s.p. je totiž potrebné vyvodiť, že navrhovateľ je povinný ním videné dôvody nezákonnosti napadnutého rozhodnutia explicitne v opravnom prostriedku uviesť a vymedziť tak rozsah súdnej

kontroly rozhodnutia správneho orgánu. Tieto jednotlivé tvrdenia tvoria vlastnú podstatu bodov opravného prostriedku, ktorými je súd viazaný. Z opravného prostriedku musí byť zrejmé, v ktorých častiach a z akej stránky má súd napadnuté rozhodnutie skúmať, a to aj s poukazom na konkrétne skutočnosti, z ktorých vyvodzuje tvrdenie o porušení zákona (procesného resp. hmotného).

Vzhľadom k uvedenému odvolací súd zhodne ako súd prvého stupňa dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie odporcu bolo v súlade so zákonom a keďže námietky navrhovateľa neodôvodňujú jeho zrušenie, krajský súd nepochybil, keď napadnuté rozhodnutie odporcu ako vecne správne potvrdil, keď nezistil vytýkané porušenie zákona.

Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na vyššie uvedené považoval námietky navrhovateľa smerujúce proti rozsudku súdu prvého stupňa za nedôvodné, také, ktoré nemôžu ovplyvniť posúdenie danej veci, a preto podľa § 250ja ods. 3 vety druhej O.s.p. a § 219 ods. 1 O.s.p. napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. a § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že navrhovateľovi nepriznal ich náhradu, pretože nebol v tomto konaní úspešný a odporcovi z dôvodu, že podľa zákona na ich náhradu nemá zákonný nárok.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.